

рішень щодо мотивації персоналу та їх реалізації на основі повного і своєчасного аналізу.

Література

1. Богиня Д. П. Трудовий менталітет у системі мотивації праці / Д. П. Богиня, М. В. Семикіна. – Кіровоград : «Поліграф-Терція», 2002. – 226 с.
2. Внедрение сбалансированной системы показателей / Horvath & Partners ; пер. с нем. – 2-е изд. – М. : Альпина Бізнес Букс, 2006. – 478 с.
3. Колот А. М. Мотивація персоналу : підручник / А. М. Колот, С. О. Цимбалюк. – Київ : КНЕУ, 2011. – 397с.
4. Колот А. М. Мотивація персоналу : підручник / А. М. Колот. – Київ : КНЕУ, 2002. – 337 с.

УДК 331.231

Матукова Г. І.,

д.п.н., доцент,

Гнибіденко В.С.,

студент,

Криворізький економічний інститут

ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

ДОГОВІРНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ, НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ

Реальною силою у суспільстві, яка здатна суттєво впливати на трансформацію економічної системи, створювати необхідні умови для підвищення заробітної плати, доходів і рівня життя у ринкових умовах, залишається держава. Тому однією з актуальних теоретичних і прикладних проблем є з'ясування місця, ролі та функцій держави в сучасних умовах. Накопичений за роки незалежності досвід свідчить, про необхідність втручання держави в регулювання системи оплати праці, а разом з тим і трудові відносини персоналу підприємств. Державне регулювання заробітної плати не повинне ототожнюватися з прямим державним впливом і одноосібним впровадженням державою головних економічних регуляторів, влада має виступати лише як один із соціальних партнерів. За такої умови органи виконавчої влади заохочують до співпраці, координують дії соціальних партнерів, стежать за дотриманням спільно вироблених і узгоджених механізмів регулювання, а не визначають їх. Аналіз проблем державного регулювання заробітної плати в умовах формування ринкових відносин висвітлюють у своїх працях А.Колот, Н.Прокопенко, С.Лебедева, Р.Тульчинський та ін.

Визначення політики держави у сфері оплати праці, розробка теорії заробітної плати і на цій основі практична організація заробітної плати є

проблемою досить складною і разом з тим дуже важливою у політичному, економічному та соціальному аспектах. Особливо важливим є з'ясування об'єктивних закономірностей, під впливом яких знаходять конкретне втілення параметри заробітної плати і тенденції її зростання. Залежно від впливу тих чи інших факторів розрізняють поняття нормативної і позитивної ролі держави [2, с. 7]. Нормативна роль держави включає перелік функцій держави щодо сприяння суспільно-економічному прогресу. Друге поняття характеризує фактичні функції держави. Звичайно, між цими місіями держави існує значний розрив, який долається в процесі здійснення ринкових реформ. У процесі реформування регулюючий вплив держави спрямовується на забезпечення умов для заробітку потрібних коштів і соціальних гарантій з метою використання робочої сили, узгодження інтересів суб'єктів розподільчих відносин, що формуються і функціонують на основі різних форм власності й господарювання.

Держава, як учасник відтворення робочої сили, багато в чому бере на себе регулювання пропозиції робочої сили, намагаючись, щоб вона кількісно і якісно відповідала попиту підприємців. З цього випливає дуже важливе питання щодо втручання держави в систему оплати праці, тому що розміри соціальних виплат мають бути дуже тісно пов'язані з фінансовими можливостями держави. Невпинне їх нарощування неприпустиме, оскільки може викликати бюджетний дефіцит та інфляцію. Справді, збільшення соціальних виплат потребує надмірного оподаткування, а це негативно позначається на доходах тих, хто бере участь у створенні продукту. Це, у свою чергу, знижує мотивацію до праці, інвестицій, підприємництва. Зменшуються ефективність економіки, обсяг випуску продукції. В результаті від такої соціальної політики будуть страждати всі члени суспільства. Крім того, виникне дефіцит заощаджень, що погіршить фінансову основу інвестиційного процесу. Метою державного регулювання оплати праці на сучасному етапі є створення необхідних умов для забезпечення виконання заробітною платою всіх притаманних їй основних функцій і стримання її необґрунтованого зростання, не пов'язаного з обсягом виробництва продукції (послуг). Основними механізмами державного регулювання у сфері оплати праці мають бути: удосконалення законодавства про працю і трудових угод; регулювання податкової системи; встановлення залежності між динамікою індивідуальних доходів та інфляції. Постійне вдосконалення державою названих механізмів здатне внести суттєві зміни у систему оплати праці.

Сутність державного механізму регулювання заробітної плати визначається як сукупність методів і важелів впливу на оптимізацію форм та систем оплати праці на основі законодавчих актів, тарифних угод, колективно-договірного регулювання з метою гарантування заробітної плати кожному працівнику відповідно до результатів праці і ринкової ціни робочої сили. Основним напрямом подальшого дослідження удосконалення системи оплати праці і регулювання зайнятості у країні має стати державне

регулювання у цій сфері як прямими, так і переважно непрямими методами відповідно до чинного законодавства України.

Література

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. - К. : Юрінком, 1996.
2. Колот А. До проблеми розвитку теорії розподільчих відносин / А. Колот // Україна: аспекти праці. - 2008. - № 8. - С. 3-12.
3. Лебедева С. Регулирование заработной платы и обеспечение устойчивого экономического развития: 141 методологические и методические подходы / С. Лебедева // Україна: аспекти праці. 2008. - № 8. - С. 12-23.
4. Новак І. Соціальний пакет як механізм удосконалення плати праці / І. Новак // Україна: аспекти праці. - 2008. - № 2. - С. 6-13.

УДК 330.54

Бервено С.Н.,

студентка,

Харьковский национальный университет имени В.Н. Каразина

ДИФФЕРЕНЦИАЦИЯ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ: ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ И СПОСОБЫ ПРЕОДОЛЕНИЯ

Доходы населения в современной экономической системе являются источником удовлетворения разнообразных человеческих потребностей. Именно благодаря различным источникам доходов современный человек осуществляет потребление, которое обеспечивает его экономическую активность. Поэтому такую важность для функционирования всей национальной экономики приобретает проблема эффективного распределения доходов. Рыночные принципы формирования доходов населения основаны на конкурентном использовании ресурсов, вовлеченных в общественное воспроизводство. Однако несоблюдение принципа социальной справедливости в распределении доходов часто приводит к их чрезмерной дифференциации, порождая неравенство. Неравенство, превышающее свой продуктивный уровень, становится серьезной социально-экономической проблемой, оказывающей воздействие на всю социально-экономическую систему.

Резкая дифференциация доходов и расслоение общества в Украине, приведшие к существенной потере экономической эффективности национальной хозяйственной системы, особенно актуализирует данную проблему, заставляя исследователей искать пути ее преодоления и обеспечения эффективного механизма распределения доходов.